

УДК 811.111'373.611:[811.111'42:004.738.5]

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2024-210-19>

ПРОДУКТИВНІ СЛОВОТВІРНІ МОДЕЛІ В АНГЛОМОВНОМУ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСІ

PRODUCTIVE WORD-BUILDING PATTERNS IN THE ENGLISH-LANGUAGE INTERNET DISCOURSE

Зоренко І.С.,*orcid.org/0000-0002-7628-2724**кандидат педагогічних наук, доцент,**завідувач кафедри англійської філології**Криворізького державного педагогічного університету***Каневська О.Б.,***orcid.org/0000-0003-1703-7929**кандидат педагогічних наук, доцент,**доцент кафедри перекладу та слов'янської філології**Криворізького державного педагогічного університету*

У статті визначено та схарактеризовано продуктивні словотвірні моделі, за якими утворюються нові слова, в англійському інтернет-дискурсі. Інновації в сучасній англійській мові відбивають розвиток і пристосування мови до нових умов її функціонування, що змінюються під впливом зовнішніх факторів. Вивчення словотвірних моделей, за якими утворюються ці нові слова, має певний науковий інтерес для дослідження нової лексики як засобу відбиття змін у сучасній лінгвокультурі, для складання та оновлення лексикографічних, двомовних, багатомовних словників та ін. Спостереження англійського інтернет-дискурсу свідчать, що в ньому поширені слова, утворені як афіксальним, так і безафіксним способами. Продуктивними, крім префіксів (cyber-, giga-, nano-, micro-) і суфіксів (-er, -ist, -ism, -ing), є словотвірні елементи – префіксоїди та суфіксоїди грецького та латинського походження (audio-, bio-, tele-), а також англійські елементи аббревіатурного типу (e-, i-). Значна кількість дериватів інтернету створена за допомогою афіксів й афіксоїдів (афіксальних елементів), словотвірне значення яких дотичне до інформаційно-комунікаційної царини: dot-/dot, e-, i-, -com, -net, cyber-, -ware та ін. Англійський інтернет-дискурс постійно поповнюється складними словами, аббревіатурами та словами, утвореними за допомогою бленду, телескопії, аналогії.

Для інтернет-дискурсу характерна специфічна лексика – особливий прошарок слів, які з'явилися під впливом комп'ютеризації та інтернетизації соціально-суспільного життя та увійшли до загальної системи англійської мови, своєрідно співвідносячись з наявними в ній елементами лексико-фразеологічного і граматичного рівнів. Передусім, це нові слова, утворені семантичним способом, внутрішні запозичення (наприклад, із сленгу комп'ютерників і програмістів), засвоєні загальною мовою терміни, які утворюють нові похідні.

Проаналізовані лексичні одиниці, утворені та розповсюджені в інтернет-дискурсі, свідчать про прагматичну обумовленість їх появи. Вивчення продуктивних словотвірних моделей дозволяє спрогнозувати тенденції у розвитку системи англійського словотвору, а також передбачати та розуміти значення нових слів.

Ключові слова: продуктивність, словотвір, продуктивна словотвірна модель, англійська мова, інтернет-дискурс, англійський інтернет-дискурс.

The paper defines and characterizes the productive word-building patterns after which new words in the English-language Internet discourse are formed. Innovations in modern English reflect the development and adaptation of the language to new functioning conditions, which change under the influence of external factors. The study of word-building patterns, after which these new words are formed, is of great interest for the study of new vocabulary as a means of reflecting changes in modern linguistic culture, for compiling and updating explanatory, bilingual, multilingual dictionaries, etc. The observation of the English-language Internet discourse shows that words both with affixes and without affixes are widely used in it. Productive, in addition to prefixes (cyber-, giga-, nano-, micro-) and suffixes (-er, -ist, -ism, -ing), are word-building elements – prefixoids and suffixoids of Greek and Latin

origin (audio-, bio-, tele-), as well as English elements of the abbreviation type (e-, i-). A significant number of derivatives of the Internet are created with the help of affixes and affixoids (affixal elements), the meaning of which is related to the information and communication field: dot-/ -dot, e-, i-, -com, -net, cyber-, -ware, etc. The English-language Internet discourse is constantly replenished with compound words, abbreviations, and words formed by blending, telescoping, and analogy.

Internet discourse is characterized by specific vocabulary units – a special layer of words that appeared under the influence of computerization and internetization of social and public life and entered the general system of the English language, correlating in a way with the elements of its lexico-phraseological and grammatical levels. First of all, these are semantic neologisms, internal borrowings (for example, from the slang of computer scientists and programmers); terms fixed in general use that serve the basis for new derivatives.

The analyzed lexical units, formed and distributed in Internet discourse, testify to the pragmatic conditioning of their appearance. The study of productive word-building patterns helps to predict trends in the development of the English word-building system, as well as to understand the meaning of new words.

Key words: productivity, word-building, productive word-building pattern, English language, Internet discourse, English-language Internet discourse.

Постановка проблеми. Протягом свого існування англійська мова, як і всі мови світу, постійно збагачується новими словами, що найчастіше стають відповіддю на запити соціально-суспільного життя, зумовлені національно-історичними, культурними, технологічними чинниками. У ХХІ ст., що характеризується загальними процесами глобалізації, демократизації, інформатизації та інтернетизації, спостерігаються суттєві зміни у лексико-фразеологічному складі англійської мови – з'явилися численні новотвори, які позначають поняття та реалії, викликані інформаційною революцією та пов'язані із царинами політики, екології, медицини, військової справи, мас-медіа, інтернету тощо. В інтернет-дискурсі віддзеркалюються усі глобальні процеси, що відбуваються в світі, тому саме там значно активізувалося створення нових слів, які поповнюють загальну англійську мову.

Інновації в сучасній англійській мові відбивають розвиток і пристосування мови до нових умов її функціонування, що змінюються під впливом зовнішніх факторів. Вивчення словотвірних моделей, за якими утворюються ці нові слова, має певний науковий інтерес для дослідження нової лексики як засобу відбиття змін у сучасній лінгвокультурі, для складання та оновлення лексикографічних, двомовних, багатомовних словників та ін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній лінгвістиці активно вивчаються проблеми словотвору англійської мови. Низку публікацій присвячено виявленню та опису словотвірних моделей, словотвірних засобів у різних лексико-граматичних полях і терміносистемах: Так, Л. Дмитрук схарактеризувала особливості історичного розвитку морфологічного словотворення в англійській мові як способу поповнення словникового запасу [1]; Т. Прчич – відмінні властивості англійських лексичних афіксів [2]; Н. Доміненко та М. Кіслухіна – функціональне словоскладання в термінології сучасної англійської мови [3]; І. Онищенко, А. Яновець – композити в сучасній англійській мові як складову семантичної конденсації лексики [4]. О. Панченко зосередила увагу на аналізі телескопічних неологізмів англійської мови та особливостях їх перекладу [5]. Н. Юрко, І. Стифанишин, У. Проценко, О. Романчук детально розглянули словотвірні характеристики англійської фахової термінології легкої атлетики [6]. У монографії Т. Врabelя «Словотворча прагматика у сучасній англійській мові» з комунікативно-прагматичного та словотвірного аспектів досліджено похідні утворення в межах іллокутивних дієслів [7].

У науковій літературі (Т. Врabelь [7], Г. Джексон та Е. Зе Амвела [8], Л. Дмитрук [1], Ю. Зацний та А. Янков [9], М. Квініон [10], О. Панченко [5], Т. Прчич [2] та ін.) підкреслюється необхідність системного аналізу факторів, етапів, механізмів появи нових слів і значень у плані як екстралінгвістичної (комунікативної, соціолінгвістичної, психолінгвістичної, функціонально-прагматичної) відповідності, так і власне лінгвістичної обумовленості продуктивних моделей, що переважають в англійській мові.

Однак, незважаючи на інтенсивні розвідки сучасних лінгвістів у царині англійського словотвору, до сьогодні багато питань залишаються відкритими. У зв'язку з цим актуальним є дослідження щодо визначення найбільш продуктивних словотвірних моделей новотворів, які поповнюють інтернет-дискурс.

Мета дослідження – виявити та схарактеризувати продуктивні словотвірні моделі, за якими утворюються нові слова, в англійському інтернет-дискурсі.

Матеріал для дослідження було вилучено методом суцільної вибірки із сучасних словників: Ю. Зацний, А. Янков «Інновації у словниковому складі англійської мови початку XXI століття: англо-український словник» [9], «Multilingual dictionary of new words» [11], М. Quinion «Ologies and Isms: A Dictionary of Word Beginnings and Endings» [10], а також із англійських інтернет-ресурсів.

Виклад основного матеріалу. Аналіз лексичних одиниць, розповсюджених в англійському інтернет-дискурсі за способами словотвору свідчить, що досить велика кількість із них утворена за допомогою афіксації.

Найбільш продуктивним є префікс *cyber-* (грец. *kybernētikē* – мистецтво керування; частина слова *cybernetics*): *cybersuit*, *cybersurfer*, *cyberterrorism*, *cyberthriller*, *cyberville*, *cyberweapons*, *cyberwarfare*. Префікс *cyber-* має два головних словотвірних значення, що актуалізуються в утворених словах: 1) «пов'язаний з комп'ютерною технікою»: *cyberculture*, *cyberethics*, *cyberpathic*, *cyberpunk*; 2) «пов'язаний з інтернетом, такий, що здійснюється через міжнародну інформаційну комп'ютерну мережу»: *cybercash*, *cybercommuter*, *cyberinvesting*, *cybersurf*. За допомогою дієслова *cyberrize* у мову вводиться поняття «кібернезувати, активно використовувати інтернет».

Продуктивність цього префіксу в англійському інтернет-дискурсі підтверджується численними новотворами у різних лексико-семантичних групах. Наприклад: «інтернет та освіта»: *cybereducation*, *cyberlearning*; «інтернетівська економіка»: *cyber-entrepreneur*, *cybercommerce*, *cybershopping*, *cybercash*, *cybermoney*, *cybercurrency*, *cybermall*, *cyberplaza*, *cybershop*; «інтернет, ЗМІ, мистецтво»: *technomedia*, *cyberjournalism*; *cyberthriller*; «інтернет, комп'ютер і людина»: *cyberaddict*, *cyberhead*, *cyberbuff*, *cyberjunkie* («великий аматор комп'ютерної техніки»); *cyberguru*, *cybernerd* («фахівець в галузі сучасної техніки»); *cybersavvy* («такий, що добре знає комп'ютерну техніку»); *cyber-citizen*, *cyber-surfer* («людина, яка активно користується інтернетом»); «інтернет, комп'ютерна техніка і злочинність»: *cybercrime*; *cybercriminal*, *cyberhacking*, *cyber-jihad*, *cyber-thug*, *cybervandal*; *cyberpolice*, *cybercop*, *cybervigilante*, *cybervigilantism* (*cyber-vigilantism*); *cyberterrorism*, *cyber-sabotage*; *cyberterrorist*, *cyberattack*, *cybersecurity*, *cyberdefence*, *cybersecrecy*, *cybervulnerability*, *cyberweapon*, *cyberwarfare*, *cybersecurity czar*; *cyberporn*, *cybersleaze*, *cybersex*; *cyberstalking*, *cyberstalkers*; «негативні наслідки комп'ютеризації та інтернетизації»: *cyber-inequality*, *cyberchondria*, *cyberchondriac* та ін.

Продуктивності набули словотвірні моделі з префіксами *e-* (від слова *electronic*), *i-* (від слова *information*), які за походженням є аббревіатурними скороченнями: *e-money*, *e-mall*, *e-education*, *e-learning*, *e-entrepreneur*, *e-retail*, *e-retailer*, *e-retailing*; *i-biology*, *i-community*, *i-science*, *i-jury*. За допомогою префікса *e-* створено велику кількість слів із інформаційно-комунікаційної галузі: «електронний бізнес» – *e-banking*, *e-cruitment*, *e-entrepreneur*, *e-envoy*, *e-tail*, *e-trading*, *e-shopping*, *e-cash*; «електронне виробництво» – *e-book*, *e-publishing*, *e-reading*, *e-title*; «комп'ютерна техніка та інтернет»: *e-cabinet*, *e-government*, *e-coup*, *e-file*, *e-help*, *e-revolution*, *e-voting*, *e-wallet*, *e-waste*.

У світі комп'ютерної техніки почав нове життя й префікс *giga-* (грец. *gigas* – мільярд), який надає похідним словам значення «велика кількість, гігантський»: *gigaburger*, *gigabuck*, *gigastore*, *gigaworld*, *gigadeath* (із значенням «повне знищення»).

Достатня кількість слів утворена за допомогою префіксу *nano-* у значенні «мікроскопічний» (грец. *nano* – карлик): *nanotechnology*, *nanoage*, *nanorevolution*, *nano-assembler*, *nanocomputer*, *nanofur*, *nanosatellite*, *nanotech suit*, *nanothermometer*.

До утворення нових слів залучаються також такі префікси, як-от: *micro-* (грец. *micros* – малий) – *microplay, microchannel, microcinema, micro-condo, micro-fiction*; *mega-* (грец. *megas* – великий) – *megagames*; *hyper-* (грец. *hyper* – над, понад) – *hyperpalatable*; *super-* (лат. *super* – понад; головний; вищий; розташований зверху) – *superdrug, super-cookie, superfood*; *tera-* (грец. *teras* – чудовисько) – *teraproject*; *un-* (зі значенням заперечення) – *unlock, unschooling, unsend*; із часовим значенням *pre-* – *prebottle, post-* – *postmateriality* та ін.

Продуктивністю відзначається суфіксальний спосіб словотворення. Здебільшого за допомогою суфіксів утворюються іменники, що позначають людину за сферою та ознаками її діяльності: *-er* – *Brexiter, Facebooker*; *-ie* (демінутив) – *backie, rashie, onesie* та ін. За допомогою суфіксів *-ism, -ing* із абстрактним значенням для позначення процесів або дій, що характеризуються певною поведінкою учасників, утворено низку слів, серед них: *adultism, singlism, Trumpism, motherism* («prejudice or lack of respect towards women who stay at home to look after their children and do not go out to work»); *vamping, pyjamming, rewilding* («a form of conservation which aims to return areas of land to their natural wild state, especially by reintroducing animal species previously found there»), *skinvertising* («a form of advertising in which someone is paid to have a tattoo which advertises a product or service»).

Афіксами почали вважати частини адреси інтернетівський підприємств і організацій (*.com, .net*), а також елементи типу *dot-com, dot-net* [9, с. 49]. На думку Ю. Зацного та А. Янкова, справжніми дериватами можна вважати лише такі формації, як: *dot-com economy, dot-com rage, dot-com world* [9, с. 50]. Однак, у зв'язку з появою нових адрес інтернетівських організацій (*dot-biz, dot-info, dot-name, dot-pro*) перша їх частина (*dot*) все більш починає виконувати функцію афікса (префікса або суфікса): *dotbat, dot bomb, dot snot, hotdot*. Наприклад: *dot bomb* означає збанкрутілу інтернетівську фірму, слово *dot snot* – самовпевнену людину, яка розбагатіла шляхом створення віртуальних компаній, *hotdot* – «круту» інтернетівську компанію, *dot-orging* – перехід на роботу з комерційної інтернетівської компанії в некомерційну.

Активно у словотвірному відношенні діє префіксоїд *web-* (*website*): *webpreneur, webinar, weblication, webographer, weblogist, Web rage, Webology, websitonomy, webspeak, webucation, web-zine*.

Продуктивним є суфіксоїд *-ware*, який виділився зі слова *software*. За його допомогою створено численні терміни, що позначають різновиди і типи комп'ютерних програм: *adware, courseware, crimeware, ransomware, spyware*; терміни: *hardware, middleware, missionware, slideware, retroware, merchantware*; одиниці загальнолітературної мови типу *humanware, geneware, treeware*. Так, *treeware* позначає друкарські видання (книги, газети) на відміну від електронних.

Досить часто застосовується суфіксоїд *-friendly* (виділився із комп'ютерного неологізму *user-friendly* – «зручний для користувача, простий»), який має різні словотвірні значеннями: «1) безпечний, такий, що не завдає шкоди»; 2) «зручний; готовий допомогти, посприяти»; 3) «такий, що ставиться із симпатією»: *climate-friendly, client-friendly, IT-friendly, forest-friendly*.

Високий рівень продуктивності має кінцевий елемент *-net* слова *internet*, що використовується і як суфіксоїд (*darknet, honeynet*), і як префіксоїд (*netco, netmeet, netwar, netroots, netspeak*).

Серед продуктивних словотвірних засобів виділяються інтернаціональні афіксоїди (словотвірні елементи латинського та грецького походження): *audio-* (*audioblog, audioblogging*), *bio-* (*bio-computer, bioinformatician, bioinformatics*), *geo-* (*geocacher, geocaching*), *-gram* (*nastygram*), *ego-* (*egosurf, egosurfing*), *photo-* (*photolurker, photolurking*), *techno-* (*techno-consumer, techno-creep, technolust, technomania, technomedia, technosexual, technostalgia, technotorium, technomatics*), *tele-* (*tele-fusion, telematics*), *video-* (*videocracy, videology, videophile*).

Численні в англomовному інтернет-дискурсі композити різних типів: 1) складні слова, компоненти яких з'єднуються між собою безпосередньо: *blog-book* (*blog book*), *dataveillance, hard-mail, podslurping* (*pod slurping*), *scalper-bot, smart-phone, spear-phisher, techno-migrant*;

2) композити, які утворилися шляхом об'єднання складових частин за допомогою сполучних прокладок: *blogsphere*, *fauxtography*, *post-and-pray*.

Продуктивні сполучення типу *data shadows*, *data spills*, *jihad site*, *packet sniffer*, *pocket communicator*, *pod slurper*, *print clone*, *puddle phishing*, *rain dance*, *screen sucking*, *smart mob*, *telecom hotel*; *to pod slurp*.

В інтернет-дискурсі надзвичайного поширення набув такий спосіб словотвору, як аббревіація, причому кількість аббревіатур постійно зростає. Наприклад, таким чином було утворено нові слова типу *CAPPS II* (*Computer Assisted Passenger Pre-screening System*) – система комп'ютеризованої попередньої перевірки пасажирів; *HPM* (*microwave bomb*) – мікрохвильова бомба, зброя, яка винищує або виводить з ладу сучасну техніку й устаткування; *AIQ* (*AI – artificial intelligence + IQ*) «вимірювання рівня знань у роботів із штучно створеним інтелектом».

Найбільшого поширення аббревіація набула в інтернетівському сленгу: *AFAIK* («as far as I know»); *AFAIR* («as far as I remember»); *AFK* («away from keyboard»); *ASAP* («as soon as possible»); *BB* («Bye-bye»); *BBS* («be back soon»); *BOFH* («Bastard Operator From Hell»); *BRB* («be right back»); *BSoD* («Blue Screen of Death»); *BTW* («by the way»); *FAQ* («frequently asked questions»); *FYI* («for your information»); *FTW* («for the win»); *GG* («good game»); *GL* («good luck»); *HF* або *GL&HF!* («have fun»); *IIRC* («if I remember correctly»); *IMHO* («in my humble opinion»); *IMO* («in my opinion»); *KISS* («keep it simple, stupid»); *LMAO* («laughing my ass off»); *LOL* («laughing out loud, lots of laughing»); *NSFW* («Not safe for work»); *OMG* («oh, my God»); *ROTF* («rolling on the floor»); *Scuzzy* – *SCSI* («Small Computer System Interface»); *WBR* («With Best Regards»).

Особливо інтенсивно створюються акроніми, тобто аббревіатури, що набули статусу слів: *Matrix* (*Multistate Anti-Terrorism Information Exchange*) – комп'ютерна система, яка забезпечує обмін інформацією в сфері безпеки між штатами; *SEVIS* (*Student and Exchange Visitor Information System*) – інформація про іноземних студентів і вчених у США (для комп'ютеризованої системи контролю за ними); *spim* (*spIM*) ← *spam* + *IM* (*instant messaging*) – небажанні послання і повідомлення, надіслані через системи негайного зв'язку; *UCE* (*unsolicited commercial email*) – електронна пошта рекламного характеру; *UMPC* (*ultra-mobile personal computer*) – мініатюрний комп'ютер, який виконує майже всі ті операції, що і звичайний комп'ютер.

Розвиток торгівлі через інтернет породив специфічний тип аббревіатур, у яких використовується цифра «2»: *B2B* (*business-to-business*) – електронна торгівля за схемою «від одного ділового підприємства до іншого»; *B2B2C* (*business-to-business-to-consumer*) – електронна торгівля за схемою «від одного ділового підприємства до іншого і до споживача»; *C2B2C* (*consumer-to-business-to-consumer*) – електронна торгівля за схемою «від одного споживача через ділове підприємство до іншого споживача»; *C2C* (*consumer-to-consumer*) – електронна торгівля за схемою «від одного споживача до іншого» тощо. Іноді використовується графо-фонетична аббревіатура слів, наприклад: *Generation D* – сучасне покоління людей, добре обізнаних з цифровими технологіями.

За цифро-фонетичною моделлю було утворено, наприклад, таке слово, як *C4IST* (*command, control, computers and communications, intelligence, surveillance and targeting*) – аббревіатурне позначення чинників, які відіграють вирішальну роль у сучасній «мережево-центричній війні».

В інтернет-дискурсі є чимало слів-скорочень, утворених за допомогою бленду різних типів: 1) аддитивний (додавальний) тип бленду: *computnerd* (*computer + nerd*), *deskfast* (*desk + breakfast*), *edress* (*e-mail + address*), *flog* (*fake + blog*), *gripesite* (*gripe + website*), *machinima* (*machine + cinema*), *p-book* (*paper book*), *poliblogger* (*politician + blogger*), *vidiot*, *webbepreneur* (*web + entrepreneur*); 2) рестриктивний (обмежувальний) тип бленду: *computicate* (*computer + communicate*), *emoticon* (*emotion + icon*), *interamous* (*internet + famous*), *marketecture*, *viewser* (*viewer + user*), *webinar* (*website + seminar*), *weblication* (*website + publication*).

Активно діє в інтернетівському дискурсі телескопія: *celebblogger* (*celeb blogger*); *cwebtrity* (*celebrity + web*); *Engnet* (*English + net*); *e-pal* (*e-mail + pen-pal*); *inteLnet* (*intellect + internet*);

netizen (*internet* + *citizen*); *netpreneur* (*internet* + *entrepreneur*); *netvailable* (*internet* + *available*); *smartoon* (*smart* + *cartoon*); *spit* (*spam* + *Internet Telephony*). Так, за допомогою телескопії утворено слова для позначення гібридів англійської мови: *teenglish* (*teen-ager* + *English*) – «варіант англійської мови, який використовується переважно підлітками в інтернеті»; *Weblish* – «вид англійської мови, який використовується в інтернеті». Для позначення людей, які занадто захоплюються інтернетом і комп'ютером, використовується елемент *-holic*: *netaholic* (*internet* + *alcoholic*) – особа, яка захоплюється пошуком інформації в інтернеті; *technoholic* – особа, яка захоплюється електронікою, особливо відеоіграми, комп'ютерами та мобільними телефонами; *hacktivist* (*hacker* + *activist*) – хакер, що проникає в чужі комп'ютери для пропаганди певних ідей), *kiddiot* (*kid* + *idiot*) – кримінальний хакер, який користується не своїми, а чужими програмами.

Підкреслимо, що саме телескопія створює умови «для появи нових словотвірних елементів шляхом виділення осколків (як правило, кінцевих), що входять до складу телескопізма» [9, с. 56]. Продуктивними суфіксоїдами є фрагменти слів, що функціонують в ролі суфіксів: *-bot* («робот») – *androbot*, *cobot*, *knowbot*, *microbot*, *mobot*, *nanobot*, *urbot*; *-nomics* («економічна політика; економічний аспект чого-небудь») – *bionomics*, *burgernomics*, *caponomics*, *cybernomics*.

Активною в словотвірному відношенні є конверсія: *audioblog* (інтернет-журнал, переповнений аудіоматеріалами) → *to audioblog* (створювати інтернет-журнал з аудіоматеріалами); *blog* (журнал або щоденник в інтернеті) → *to blog* (друкувати журнали в інтернеті); *friend* (друг) → *to friend* (вносити чиєсь ім'я до списку веб-приятелів).

Матеріал свідчить, що продуктивною словотвірною моделлю в інтернет-дискурсі є лексико-семантичний спосіб словотворення (семантична деривація): *green-bill*, *greenlash*, *to green*, *greenism*, *greenster*, *spin doctor*, *spin-meister*, *spinner*, *spin doctoring*, *spin-meistering*, *spin-control*, *spin-crew*, *spin journalism*, *spin row* тощо. Наприклад: *samurai* («японський воїн-шляхтич») – спеціально найнятий хакер для легального проникнення в корпоративні комп'ютерні системи для їх перевірки (термінологізація); *to black hole* («не дати можливість певній інформації дійти до певної адреси») – «змусувати що-небудь зникнути» (детермінологізація); *to morph* («змінювати графічне зображення за допомогою комп'ютера») – «змінюватися, перетворюватися на щось інше» (детермінологізація); *hygiene*, *infection* (*viral infection*) (медичні терміни, що стали термінами комп'ютерної сфери – транстермінологізація).

Слід підкреслити, що в інтернет-дискурсі наявні нові стійкі вислови: *acoustic snooping*, *computer tom*, *Cyber Monday*, *diet blog*, *e-mail bankruptcy*, *empty spam*, *face-to-face sales*, *genetically modified computer*, *information environmentalism*, *information environmentalist*, *Internet ghetto*, *Internet Jockey*, *Netroots Nation*, *networked car*, *new media*, *pink slip party*, *social media*, *stores with doors*, *touchdown center*, *Virtual Assistant*, *virtual visitation* (*virtual visit*).

Особливою активністю відзначається слово *digital*, за допомогою якого утворилися такі словосполучення, як: *digital disconnect*, *digital divide*, *digital dividends*, *digital entertainment*, *digital farm*, *digital generation*, *digital kitchen*, *digital learning*, *digital piracy*, *digital shoplifting*, *Digital Utopianism*, *digital warfare*.

Більшість лексичних одиниць інтернет-дискурсу виявляють свій словотвірний потенціал у тому, що стають твірними основами для утворення похідних різними словотвірними способами, найчастіше суфіксальним. Продуктивними суфіксами є, наприклад, *-er*, *-ing*, *-ian*, *ist*: *audioblog* → *audioblogger*, *audioblogging*; *blog* → *blogger*, *blogging*; *bot herd* → *bot herder*, *bot herding*; *celeblog* → *celeblogger*; *fauxtography* → *fauxtographer*; *flash mob* → *flash-mobber*; *pod slurp* → *pod slurper*, *podslurping*; *spear-plish* → *spear-plisher*; *spit* → *spitter*, *spitting*; *war blog* → *war-blogger*; *bioinformatics* → *bioinformatician*, *bioinformaticist*; *hackivism* → *hackivist*. Аббревіатури також досить часто слугують твірними основами для утворення похідних слів, наприклад: *WiFi* (*wireless fidelity*) – спеціальна система, що

уможливилоє приєднання електронного пристрою до інтернету, → *WiFier* – той, хто при допомозі спеціальної системи приєднується до інтернету; *A.I.-ism* (*artificial intelligence + ism*) – «теорія і практика створення роботів або інших подібних до людей істот із штучним інтелектом».

Саме в інтернеті виникли специфічні нові медіа – *blogosphere* (*blogosphere*) – численні веб-сайти у вигляді періодичних видань (журналів), присвячених певним темам. Спочатку такі сайти мали назву *weblogs*, але незабаром слово *weblog* почало функціонувати в скороченому варіанті – *blog*. Підкреслимо, що слово *blog* (*web + log*) було утворено за допомогою бленду та, в свою чергу, стало твірною основою для створення різних похідних: *blogger*, *blogging*, *blomaster*, *blogocrat*, *blogroll*, *blogosphere*, *blogging business*, *blog book* (*blog-book*), *blogebrity* (*blog-ebrity*), *blogspiracy*, *blogsploitation*, *blogpotting*, *blogswarm*. Таким чином, від твірного слова *blog* утворилися серії похідних слів як афіксальним, так і безафіксним способами словотворення: *blogger*, *blogging* (суфіксація); *blogebrity* (*blog-ebrity*) ← *blog + celebrity*, *blogspiracy* ← *blog + conspiracy*, *blogsploitation* ← *blog + exploitation*, *blogststitute* ← *blog + prostitute*, *blogswarm* ← *blog + swarm* (бленд); *flog*, *splog* (телескопія) *blogosphere*, *blog-book* (*blog book*) (складання). Наведені приклади доводять, що в англomовному інтернет-дискурсі спостерігається творче застосування словотвірних способів, властивих сучасній англійській мові.

Проаналізований нами матеріал показує, що значною мірою нові слова в інтернет-дискурсі створюються за аналогією, тобто за наявним зразком конкретної мовної одиниці, яка виступає в якості своєрідної словотвірної моделі, шляхом заміни в цій одиниці одних структурно-семантичних елементів іншими. Наприклад: слово *exfiltration* утворено за зразком слова *infiltration*; *d-commerce*, *m-commerce*, *t-commerce*, *v-commerce* (за зразком неологізму *e-commerce*); *chief content officer*, *chief hacking officer*, *chief knowledge officer*, *chief learning officer*, *chief privacy officer*, *chief risk officer* (за зразком словосполучення *chief executive officer*).

Висновки. Спостереження англomовного інтернет-дискурсу свідчать, що в ньому поширені слова, утворені як афіксальним, так і безафіксним способами. Продуктивними, крім префіксів (*cyber-*, *giga-*, *nano-*, *micro-*) і суфіксів (*-er*, *-ist*, *-ism*, *-ing*), є словотвірні елементи – префіксоїди та суфіксоїди грецького та латинського походження (*audio-*, *bio-*, *tele-*), а також англійські елементи абрєвіатурного типу (*e-*, *i-*).

Значна кількість дериватів інтернету створена за допомогою афіксів й афіксоїдів (афіксальних елементів), словотвірне значення яких дотичне до інформаційно-комунікаційної царини: *dot-/ -dot*, *e-*, *i-*, *-com*, *-net*, *cyber-*, *-ware* та ін. Англomовний інтернет-дискурс постійно поповнюється складними словами, абрєвіатурами та словами, утвореними за допомогою бленду, телескопії, аналогії.

Для інтернет-дискурсу характерна специфічна лексика – особливий прошарок слів, які з'явилися під впливом комп'ютеризації та інтернетизації соціально-суспільного життя та увійшли до загальної системи англійської мови, своєрідно співвідносячись з наявними в ній елементами лексико-фразеологічного і граматичного рівнів. Передусім, це нові слова, утворені семантичним способом, внутрішні запозичення (наприклад, із сленгу комп'ютерників і програмістів), засвоєні загальною мовою терміни, які утворюють нові похідні.

Проаналізовані лексичні одиниці, утворені та розповсюджені в інтернет-дискурсі, свідчать про прагматичну обумовленість їх появи. Вивчення продуктивних словотвірних моделей дозволяє спрогнозувати тенденції у розвитку системи англійського словотвору, а також передбачати та розуміти значення нових слів.

Перспективним напрямом вважаємо подальше дослідження англomовного інтернет-дискурсу загалом, а також у виявленні зовнішніх і внутрішніх факторів, що впливають на розвиток його мови, установлення соціокультурних і культурно-мовленнєвих наслідків процесу створення інновацій різних типів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Дмитрук Л. А. Особливості морфологічного словотвору в англійській мові в різні історичні періоди. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Журналістика. 2022. Том 33 (72). № 2. Ч. 1. С. 127–135. <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2022.2-1/22>.
2. Prčić T. Distinctive Properties of English Lexical Affixes: An Overall View. *Belgrade English Language and Literature Studies*. Vol. 12 (2020). Article 5. P. 95–108. <https://doi.org/10.18485/bells.2020.12.5>.
3. Доміненко Н. В., Кіслухіна М. В. Функціональне словоскладання в термінології сучасної англійської мови. *Litera*. 2019. № 5. С. 93–104. URL: https://nbpublish.com/library_read_article.php?id=30969
4. Онищенко І., Яновець А. Композити в сучасній англійській мові як складова семантичної конденсації лексики. *Нова педагогічна думка*. 2020. № 3 (103). С. 114–117.
5. Панченко О. І. Телескопічні неологізми та можливості їхнього перекладу. Лексико-граматичні інновації в сучасних слов'янських мовах: XI Міжнародна наукова конференція (м. Дніпро, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 20–21 квітня 2023 р.): матеріали / укладання і загальна редакція О. К. Куварової. Дніпро: Ліра, 2023. С. 119–122.
6. Yurko N. A., Styfanyshyn I. M., Protsenko U. M., Romanchuk O. V. The characteristics of word formation in English track-and-field terminology. *Закарпатські філологічні студії: науковий журнал / голов. ред. І. М. Зимомря*. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2019. Т. 1. Вип. 9. С. 146–149. Бібліогр.: с. 149 (17 назв). URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/33270>.
7. Врабель Т. Словотворча прагматика у сучасній англійській мові: наукове видання (монографія) Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці ІІ. Берегове-Ужгород: ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ – ТОВ «РІК-У», 2020. 236 с. (українською мовою).
8. Jackson H., Ze Amvela E. *Words, Meaning and Vocabulary: An Introduction to Modern English Lexicology*. Bloomsbury Publishing, 2007. 260 p.
9. Зацний Ю. А., Янков А. В. Інновації у словниковому складі англійської мови початку ХХІ століття: англо-український словник. Вінниця: Нова Книга, 2008. 360 с.
10. Quinion M. *Ologies and Isms: A Dictionary of Word Beginnings and Endings*. Oxford, England: Oxford University Press, 2002. URL: <https://www.biblio.com/book/ologies-isms-dictionary-word-beginnings-endings/d/-1474663891>.
11. *Multilingual dictionary of new words. Sixth Edition*. European Parliament. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2016. 258 p. URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/36edcb0c-e393-11e6-ad7c-01aa75ed71a1>.